

Familia nobiliară Gherghely din Făgăraș în colecțiile Muzeului de Istorie a Moldovei

Cătălin PUNGĂ*, Zamfira PUNGĂ*

În patrimoniul Muzeului de Istorie a Moldovei Iași se păstrează, între altele, și o serie de obiecte și documente privitoare la o veche familie nobiliară din Făgăraș, Gherghel sau Gherghelly. Obiectele au intrat în patrimoniul Muzeului de Istorie a Moldovei în mai multe etape. Unele au fost achiziționate, altele au constituit obiectul unor importante donații făcute de membri ai familiilor Gherghelly (sau Gherghel), Teișanu și Apostoleanu¹. A existat o colecție însemnată a familiei Ghergheli din Făgăraș, despre a cărei soartă nu se știe prea multe astăzi. Au fost semnalate două icoane pictate pe lemn, aflate pe atunci (1946) în colecția avocatului Mircea Gherghel din Făgăraș, Costescul (1797-1868). În testamentul tipărit al comisului (1867) se menționează că cele două icoane au fost zugrăvite de pictorul venețian Giovanni Schiavoni².

O importantă donație a fost făcută Muzeului nostru de doamna Viorica Teișanu, membră a familiei, din bogatul arbore al familiei Gherghel³. Aceasta era fiică a colonelului Gh. Teișanu, Șef de Stat Major la Unitatea Militară de la Iași, căsătorit cu Emma Teișanu, născută Gherghel, o cunoscută soprană și pianistă. Elevă a profesoarelor Elena Teodorini și Carlotta Leria la Conservatorul din București, a apărut în fața publicului italian atât ca pianista cât și ca solistă de operă în perioada interbelică. Bursieră a Băncii Naționale a României a studiat cu celebra Hariclea Darclée. Vreme de peste 12 ani și-a desfășurat cariera artistică în Italia unde a pregătit rolul Santuza din Cavaleria rustică, îndrumată de Hariclea Darclée.

În anul 2016, ne-am ocupat de întocmirea dosarului de clasare a uneia dintre piesele din donația doamnei Viorica Teișanu, aceasta îndeplinind punctajul necesar pentru a-i fi recunoscută valoarea deosebită, și am publicat câteva pagini privitoare la această membră a

---

* Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași – Muzeul de Istorie a Moldovei.

¹ Între obiectele donate de familia Teișanu se numără și patru albume de fotografii (numele de inventar 17.447, 17.448, 17.449, 17.450, 17.451) și unul de gravuri (nr. inv. 17.452), precum și alte fotografii cu membri ai familiei (Emmma Teișanu, născută Gherghel – (nr. inv. 17.459), datată 1868; Agafia Gheghel – nr. inv. 17.460, Maria Gherghe, fiica lui T. Gherghel comisul, nr. inventar 17.461; comisul Tudorachi Gherghel și Zamfira Cuza – nr. inv. 17.462; fotografiile ale Vioricai Teișanu – nr. inv. 17.466, 17.467, 17.471 și ale soțului său, N. Lubomirov – nr. inv. 17.468 – 17.470. O adresă a Direcțiunii Complexului Muzeal Iași – Muzeul de Istorie a Moldovei, din 26 aprilie 1983, adresată Vioricai Teișanu aducea mulțumiri pentru scrisoarea pe care artista a trimis-o instituției ieșene și în care își exprima „hotărârea refacerii testamentului în favoarea Muzeului de Istorie a Moldovei din Iași”. Îi erau aduse mulțumiri pentru „noblețea spirituală a gestului”, donând acele valoroase obiecte orașului Iași, „oraș al Unirii”. Pentru idealul unirii tuturor românilor a militat și suferit și tatăl artistei, colonelul Gh. Teișanu.

² H. Blazian, *Trei tablouri noi de Giovanni Schiavoni*, în „Lumină și culoare”, mai 1946, p. 59-60.

³ Una din elevele sale, soprana Silvia Voinea o considera creatoarea unei adevărate școli muzicale. Donația conține și o mapă cu câteva aprecieri la adresa Silviei Voinea, programe de concert – nr. inv. 17.464.

familiei⁴. Acum, intenția noastră este aceea de a pune în circuitul public acest obiect, alături de alte două, la fel de importante, din aceeași colecție. Apoi, vom semna și câteva informații adunate de noi din diverse surse, privitoare la personaje care au purtat acest nume.

Inelul sigilar. Prima piesă pe care o aminteam mai sus ca fiind de valoare excepțională este o achiziție înregistrată la data de 3 ianuarie 1980⁵, și a fost oferită de Viorica Teișanu din București, descendentă a familiei Gherghel, probabil ramura din Moldova a celei transilvănene.

Obiectul este un inel sigilar din aur cu titlul de 750 la ‰, cu o greutate de 13,3 gr. Pe talonul inelului se află blazonul familiei de nobili transilvăneni Gherghely (Fig. 1). Inelul a fost datat la momentul cumpărării, cu aproximație, în secolul al XVIII-lea. Matrița sigilară este concepută pentru ceară, nu pentru aplicat pe hârtie. Această caracteristică poate fi un detaliu pentru vechimea sa.

Stema de pe inel poate fi descrisă astfel: un scut de tip germanic având câmpul hașurat orizontal, ceea ce indică smalțul albastru deschis (azur); în câmp un braț protejat în întregime de armură (dextroșeră), ținând o spadă, cu vârful în sus. Scutul este timbrat de un coif militar, văzut din față, având viziera protejată cu zăbrele (coif de tip princiar); coiful este încoronat cu o coroană deschisă, princiară; în cimier se află două aripi (un „zbor”) între care sunt figurate două mici elemente mai greu de identificat (pană de scris?). Din coif, coboară lambrechini decorativi, de ambele laturi ale scutului heraldic⁶.

Diploma de înobilare. O altă piesă achiziționată în luna iulie același an, 1980⁷, de la Florica Teișanu Apostoleanu, sora Vioricăi Teișanu, era o copie a diplomei de înobilare a aceleiași familii. *Diploma de înobilare a familiei Gherghely* este montată într-un *passé partout* de carton, având dimensiunile de 63/45 cm. (Fig. 2). Documentul original, din secolul XVII, a fost redactat probabil în limba latină medievală. Textul diplomei din colecția muzeului este scris în limba română, cu cerneală de culoare brună și este încadrat într-un chenar de bronz auriu. Traducerea din latină a fost făcută cândva, în a doua jumătate a secolului XIX, după cum arată ortografia limbii române folosite. Traducătorul nu era un cunoscător ai formulelor de cancelarie din secolul al XVII-lea și nici al limbajului heraldicii. Copia nu are elemente de autentificare și validare ale Cancelariei oficiale sau ale unui Notariat. Se poate considera că diploma avea doar o valoare de suvenir de familie.

Documentul a fost emis de Michael Apafi pentru nobilul Gheorghe Gherghely din Făgăraș, scriitor al Cancelariei Aulice Superioare și notar jurat. Se spune că beneficiarul descindea dintr-o veche familie ce se bucurase de statutul nobiliar, și că statutul de nobil (contestat probabil o perioadă) era reconfirmat și întărit din nou, prin această diplomă. Interesant este că statutul de nobil nu era conferit doar lui Gheorghe, ci bunăvoința princiară se extindea și la frații mai mari ai acestuia, Mihail și Ștefan. De calitatea de „nobil” aveau să beneficieze și urmașii celor trei frați: „erezii și posteritatea lor, a fiecăruia toată, de ambele sexe, să fie considerați și să se treacă de adevărați născuți și înobilați nobili”. La finalul

⁴ Cătălin Pungă, Lucian Calancea, Zamfira Pungă, *Viorica Teișanu-românca ce a mânuit pentru prima oară „orchestrali barbieri”*. Note biografice, în *Buletinul Muzeului Științei și Tehnicii „Ștefan Procopiu”*, Iași, An X, nr. 10, 2016, Iași, p. 167-172.

⁵ Rec I-03. 1980 – nr. inv. 10.073.

⁶ Mulțumim colegului Sorin Iftimi pentru sprijinul acordat la realizarea descrierii heraldice.

⁷ Rec 15-1980 – nr. inv. 10.157.

textului era semnat principele Michael Apafi. Alături de el, în dreapta, se aflau alte două iscălituri: cancelar Ioannes Bethlen, secretar Francisc Lugosi. Documentul original era dat în Cetatea Alba Iulia, la 10 decembrie, 1675. Diploma originală, cea scrisă în latină, era validată și întărită de Dieta Transilvaniei, la 14 decembrie 1675. În opinia noastră, copia aflată la Muzeul de Istorie a Moldovei, a fost probabil o anexă tradusă și tipărită pentru a fi inclusă într-o lucrare privitoare la familia nobiliară din Transilvania⁸.

Prin această diplomă de înnobilitare, familiei Gherghelly îi era conferit următorul blazon: „*Un scut militar, de culoare albastră deschisă, în a cărui câmp sau arie se vede un braț drept de bărbat, îmbrăcat în vesmânt purpuriu, mâna îmbrăcată în mănușă de fier, purtând o spadă scoasă din teacă, drept în sus. Deasupra scutului însă este pus un coif militar închis, pe care l acoperă o diademă regală, ornată frumos cu pietre scumpe și cu mărgelile mari (perle? n.n.s.), din care se vede ieșind două aripi de aquillă depuse în culoarea lor naturală, și între ele o palmă de mână, împreună cu degetele care țin o pană de scris, iar din vârful coifului se lasă în jos vigniete sau panglici de diferite culori, care n-conjură și orneză pre-frumos ambele laturi ale scuturi, după cum se vede toate astea mai bine exprimate în capul prezentului document al Nostru, prim mână de maestru și artă de pictor*”.

Este interesantă o comparație cu stema Gherghelly reprezentată pe inelul sigilar prezentat mai sus. Pe diplomă, culoarea scutului este explicită, de azur. În schimb, brațul înarmat nu mai este protejat complet de armură, ci doar de o mănușă de fier; poziția brațului este invers, „în oglindă”, față de a dextroșerei din sigiliu. Dextroșera de argint putea fi aplicată corect pe câmpul de culoare. De asemenea, mâneca textilă ce îmbracă brațul nu este întâmplător de culoare purpurie; în heraldică, purpura era singura culoare exceptată de la regulă și care putea să fie aplicată peste o altă culoare (în cazul de față, azur). „Gramatica” heraldicii era astfel respectată. Cu toate acestea, pot fi observate mai multe neconcordanțe între descrierea stemei din textul diplomei și stema desenată pe colțul acesteia. Spada a fost înlocuită în desen cu o sabie curbată, de cavalerie, așa cum se foloseau mai ales în secolele XVIII-XIX. Stema cu dextroșera înarmată cu spadă sau sabie se potrivește mai bine cu un militar decât cu un scriitor de cancelarie. De aceea putem presupune că este, de fapt, o stemă mai veche, obținută de un înaintaș al familiei Gherghelly (pentru vitejie pe câmpul de luptă) și doar recunoscută acum. De obicei în cimierul stemei se repetă elementele din scut. În acest caz întâlnim ceva puțin diferit: o mână de pisar, purtătoare a unei pene de scris. Poate fi și o metaforă heraldică: așa cum înaintașii familiei l-au servit pe rege cu spada, Gheorghe Gherghelly l-a servit pe rege cu pana, și pentru aceste merite i-a fost reconfirmat statutul de nobil.

„Zborul”, cele două aripi din cimier, ce își înalță vârfurile ieșind din coroană, poate fi o rămășiță a „vulturului alb polonez”. Dacă aceasta era originea acestei mobile heraldice, „Zborul” este un indiciu că membrii familiei Gherghelly obținuseră indigenatul polonez.

Un vechi portret. O altă piesă de excepție este un portret, ulei pe pânză, al cărui autorul nu este cunoscut. O primă prezumție este aceea că personajul reprezentat ar putea fi chiar al lui Gheorghe Gherghel, cel înnobilitat de principele Mihail Apafi. Obiectul a fost expus o vreme la Muzeul Memorial „Alexandru Ioan Cuza” Ruginoasa. (Fig. 3).

⁸ Cel mai probabil face parte din seria de *Diplome* tipărite de Ștefan Moldovan din colecțiunea contelui Iosif Kemeny și tipărite în Transilvania la 1871 și preluată probabil și în colecțiunea lui Pușcariu, *Monumente din Țara Făgărașului*, 1885; sau Idem, *Boieri din Țara Făgărașului*, IV, p. VI-VII.

Portretul este unul masculin bust, trei sferturi spre stânga, realizat aproape în mărime naturală. Chipul bărbatului, surprins de asemenea din unghiul amintit, are fruntea înaltă și ochi mari, de culoare închisă, privirea personajului fiind îndreptată spre privitor. Barba rotundă este grizonată, asemeni și mustața. Acestea dau vârsta bărbatului, care poate fi apreciată la 60 ani. Vestimentația este una austeră: o haină de culoare azurie, încheiată cu mulți nasturi, până la gât, terminată printr-un guler alb, închis sub bărbie. Pe deasupra, bărbatul poartă pe umeri o pelerină de culoare maro-deschis. Stilul picturii duce cu gândul la o lucrare din secolul XVIII, poate chiar mai veche.

Pentru găsirea rostului acestui portret, importante sunt obiectele ce însoțesc personajul, care fac referire, de obicei, la statutul și preocupările sale⁹. În mâna dreaptă bărbatul ține o unealtă cu mâner de lemn și vârf metalic ce amintește mai mult de o unealtă de grădinărit decât de una folosită într-o cancelarie. Sub brațul stâng, bărbatul ține o carte voluminoasă, frumos legată în piele roșie; acesta ar putea fi un indiciu asupra preocupărilor intelectuale sau chiar legate de sfera bisericească. De același umăr este rezemată o tijă de lemn, care e probabil tulpina unui copăcel, numai bun pentru a fi replantat. Deasupra umărului se distinge coroana copăcelului, formată din flori albe și roșii. Peste coroana de flori coboară un porumbel alb, ce pare a avea în jurul capului un nimb crucifer. În acest caz, am avea de a face chiar cu o reprezentare a Sf. Duh. O cercetare viitoare a portretului, o analiză de laborator nemijlocită, ar putea să aducă o contribuție importantă asupra identificării personajului reprezentat.

*

Familia Gherghel din Moldova. Pe parcursul investigațiilor noastre am intenționat să descoperim liniile ascendenților și mai apoi a descendenților familiei Gherghelly. Am sperat să putem întocmi o genealogie cât mai completă a acestei familii. Doream să aflăm cum se face că familia transilvăneană se regăsește destul de timpuriu în documentele din Moldova. Rezultatele investigațiilor genealogice nu s-au dovedit a fi pe măsura așteptărilor, așa că ne vom rezuma să consemnăm câteva informații din lucrări mai vechi care amintesc personaje cu numele Gherghel. În colecția de documente *Surete și izvoade*, publicată de Gh. Ghibănescu apar mai mulți purtători ai acestui nume: Gavriil Gherghel, Neculai Gherghel și paharnicul Constantin Gherghel¹⁰.

Constantin Sion, în a sa *Arhondologia Moldovei* avea privitor la această familie următoarea însemnare: „*Gherghel*. Moldoveni vechi, mazili din ținutul Dorohoi. Am văzut mai mulți Gherghelești dintr-o condică a visteriei de la Domnul Mihai Șuțu din 1793, pecete domnească, trecuți în dajdia mazilească, care condică am citit-o pe la 1826 și la 1827 când au ars palatul domnesc, nu știu au ars și condica aceea cu mai multe hârtii ce s-au pierdut sau au furat-o cineva și o ține ascunsă. La boierii au început a se ridica de la Domnul Ipsilanti, pe la 1800. La domnul Callimachi s-au făcut Costache Gherghel paharnic, Ștefanache căminar, și la Ioan Vodă (probabil Sturza), cel întâi, ban și celălalt, spătar, Enache ban, și toți ficiorii lui

⁹ De mare ajutor, pentru stabilirea identității personajului ar fi inscripția de la partea de sus a portretului; aceasta s-a păstrat însă doar parțial și nu oferă o soluție clară. Probabil că o analiză a inscripției în laboratorul de restaurare ar putea duce la recuperarea celor câteva litere a căror contur s-a estompat.

¹⁰ Gh, Ghibănescu, *Surete și izvoade*. Documente Kogălnicești între 1528-1878, vol. 25, p. 56, 85, 162.

Ștefanache comiși, iar Mihai vodă pe Ilie Gherghel l-au făcut postelnic și pe Mihalache, feciorul banului Costache, spătar¹¹.

C. Gane, în *Trecute vieți de doamne și domnițe*¹², pomenește de „doi magnați unguri Szekely și Gherghel”, care au luat parte la nunta domniței Maria, fiica cea mare a lui Vasile Lupu cu palatinul Lituaniei, Radziwill, ca trimiși ai voievodului Transilvaniei, Gheorghe Rackozy. Și, spune C. Gane, că numele celor doi „se mai găesc și azi în țară”¹³. Noblețea veche a familiei este reconfirmată în *Dicționar istoric, arheologic și geografic al României*, unde se precizează: „Gherghel – familie de boieri din Moldova (Dorohoi)”¹⁴.

Aceste mențiuni ale numelui Gherghel se leagă nemijlocit de Moldova. Un sat din comuna Șendriceni, județul Botoșani poartă acest nume: „La biserica din Gherghel, în pridvor este mormântul postelnicului Costache Grigoraș Gherghel. Acest mormânt a fost acoperit în perioada comunistă, cu un dulap și o icoană foarte mare. Este foarte probabil că acest sat a fost proprietatea familiei și chiar reședință principală, de vreme ce a păstrat numele până astăzi numele familiei”¹⁵.

Foarte multe personaje ce poartă acest nume sunt menționate în *Monografia județului Botoșani*, a lui Artur Gorovei¹⁶. Aici apar mai mulți membri ai familiei: Gavril, Ion comis, Ioniță ban, Ilie întâlnit în documente cu ranguri boierești de agă, comis, postelnic, vornic, apoi Mihai cămăraș, Teodor, ca și comis și spătar, un Tobias și un Petru, Neculai, Olga și Ștefan. Am găsit înrudiri cu familii însemnate precum: Cuza, Teișanu, Iamandi, Gyr, Negruzzi.

Spațiul limitat al revistei și timpul scurt avut la dispoziție pentru redactarea paginilor de față nu au permis dezvoltarea subiectului așa cum am fi dorit. Scopul nostru principal a fost acela de a pune în circuitul științific a aceste valoroase piese aflate în patrimoniul Muzeului de Istorie a Moldovei Iași, ne oprim aici. Credem totuși că am reușit să trezim interesul cititorilor, inclusiv al membrilor familiei, pentru a continua și completa cercetarea legată de genealogia, proprietățile și chiar rolul unora dintre membrii familiei în istorie.

¹¹ Paharnicul Constandin Sion, *Arhondologia Moldovei. Amintiri și note contimporane*, ediție de Rodica Rotaru, prefață C. Angelescu, Editura Minerva, București, 1973, p. 55-56 (și notele genealogice redactate de Ștefan S. Gorovei).

¹² C. Gane, *Trecute vieți de doamne și domnițe*, Ediție îngrijită de Victor Leahu, Editura Junimea, Iași, 1971, vol. I, p. 260.

¹³ Lucrarea a fost publicată între anii 1932-1939.

¹⁴ O. G. Lecca, *Dicționar istoric, arheologic și geografic al României*, Editura Universul, București, 1937, p. 231.

¹⁵ http://adevarul.ro/locale/botosani/biserica-mormant-ctitori-inmormantati-lacasele-le-au-ridicat-1_52830dc2c7b855ff56ec8665/index.html

¹⁶ Artur Gorovei, *Monografia Orașului Botoșani*, Ediția Primăriei de Botoșani, Institutul de Arte Grafice M. Saidman, Fălticeni, 1926.

*The Noble Gherghely Family of Făgăraș in the Collections
of Moldavia's History Museum in Iași*

Abstract

The article presents three objects in the collection of the Moldavia's History Museum in Iasi, related to the Gherghely family of Fagaras. These were donated in the 1970's by family descendants, who are now in Bucharest. The items are: a golden seal ring with the Gherghely family's coat of arms, a modern copy of the 1675 ennoblement diploma and an old family portrait, probably from the eighteenth century.

Keywords: *genealogy, heraldics, sigillography, family portraits, donations, museum collection.*

ANEXA

***Noi Michael Apafi, din grația Deului (lui Dumnezeu) Principe Al
Transilvaniei, Duce al părților Ungariei, Comite al Secuilor.***

Publicăm cuprinsul acestui document spre înștiințare la toți căror le poate fi de trebuință. Dupe cum zice sentința comună a celor mai raționabili adesea, că este mai stimabil a deveni virtuos decât a se naște și mai ales pentru aceea că ce primim atributul binefacerii altuia, iar ce agonisim e produsul talentului nostru propriu. Pentru aceea noi nașterea o mulțumim părinților, cu voia Deului, iar pozițiunea eminentă (însemnată) propriei activități.

Aceasta am cunoscut și-un nobil, *George Gergelly* alias *Fogarassi* din Făgăraș, scriitor al Cancelariei Noastre Aulice superioare și notar jurat, care ne-a dovedit că și-a ilustrat originea prin merite personale, și care să-și dobândească prin calități ceea ce i-a fost refuzat, mult a suferit și a făcut ca copil și a asudat și a răbdat frig, și simțind că nici o cale spre virtute nu este practicabilă și cu cât făcea experiență (că acei se deosebesc mai greu, la a căror virtuți le stă în contra lipsa de mijloace), cu atât mai înfocat se referă că a întâmpinat asprimea împrejurărilor sale, așa încât în anii mai înaintați a meritat a fi înscris și primit în numărul scriitorilor Cancelariei Noastre Aulice Superioare.

Pentru aceea și prin asta și prin alte monumente (temeiuri, urme, dovezi) ale altor servicii, aplicând o laudabilă industrie (activitate), atât mai demult cât și astăzi, s-a făcut demn de benegnitătea Noastră princiară. Și deși se recomandă mai mult decât destul prin propria-i virtute accedând (mai viind) cu toate astea și interpunerea unor Cancelari credincioși ai Noștri, în fața noastră princiară, și făcută pentru aceasta, cu toată instanța cuviincioasă. Pe acest *George Gergelly*, și prin el pe *Michael* și *Ștefan*, asemenea *Gergelly* de Făgăraș, frații lui mai mari și uterini, care și altminterea s-a bucurat de libertate nobiliară, și din sânul unei familii nobile ieșiți, din speciala Noastră grație și în plenitudinea puterilor noastre princiare, am judecat că trebuie iar din nou înnumerați, agregați, aleși și înscriși în numărul adevăraților, indubitabililor (neprihăniților) și însemnaților nobili ai guvernului Nostru de Transilvania și de părțile Ungariei anexate ei. Și așa-i numerăm și-i agregăm și-i alegem și-i înscriem prin prezentele documente; decretând înadins, că de acum în templul viitor, acei *George*, *Michael* și *Ștefan Gergelly*, erezi (moștenitorii) și posteritatea lor, a fiecăruia, toți, de ambe sexe, să fie considerați să se treacă de adevărații născuți și indubițați nobili.

Iar ca semn a acestei, în ist timp adevăratei și perfecte nobilități, aste arme sau însemne de nobilitate: Un scut militar, drept în sus de culoare albastră deschisă, în a cărui câmp sau arie se vede un braț drept de bărbat, îmbrăcat în vesmânt purpuriu, mânei îmbrăcată în mânășă de fier, purtând o spadă scoasă din teacă, drept în sus. Deasupra scutului însă este pus un coif militar închis, pe care-l coperă o diademă regală, ornată frumos cu pietre scumpe și cu mărgele mari, din care se vede ieșind două aripi de aquillă depuse în culoarea lor naturală, și între ele o palmă de mână, împreună cu degetele care țin o pană de scris, iar din vârful coifului se lasă în jos

vente sau pantlice (panglici) de diferite culori, care n-conjură și orneză pre-frumos ambele laturi ale scuturi, după cum se vede toate acestea mai bine exprimate în capul prezentului document al Nostru, prim mână de maestru și artă de pictor.

După chibzuire în cugetul meu și cunoștința adevărată și de liberă hotărâre princiară a noastră numiților *George, Michael și Stefan Gergelly* și la toți erezii și posteritatea lor de ambe sexe, cu clemență și grație, l-am dat și l-am dăruit și conferit, aprobând și permițând ca ei să aibă dreptul să poată purta sus numitele arme (însemne) de nobilitate, după moralul altor adevărați, indubitabili și însemnați nobili, care poartă arme, oriunde, în bătăi, în jocuri de lănci, în turnire, ducele, lupte singulare și în alte exerciții nobiliare și militare, asemenea în sigilii, stindarde, vase, în cortine (bele), în tapete, în inele, în scuturi, corturi, pe case, morminte; în genere în tot felul de lucruri și expediții, cu titlul unei adevărate și perfecte nobilități prin care voim ca în toți și în fiecare în parte, de orice stare, condițiune, gradu, post, ordine, dregătorie, demnitate și reputațiune mare ar fi acei oameni, să fie ziși, ținuți, numiți și considerați ca nobili însemnați, și pentru ca ei să aibă dreptul și putere de a se bucura și a se servi în veci, în total și în parte, de toate onorurile, grațiile, privilegiile, concesionile, libertățile, imunitățile și prerogativele de care se bucură și se servesc ceilalți adevărați născuți, indubiți și însemnați nobili și militari, susnumitului Nostru guvern al Transilvaniei și părților Ungariei anexate ei.

În memoria istui lucru și spre perpetua validitate, am dăruit și dăm și concedăm cu grație prezentul document al nostru, întărit prin impresiunea sigiliului nostru autentic, ce atârnă, memorațiilor *George, Michael și Stefan Gergelly* și erezilor și la toată posteritatea lor, de ambe sexe.

Michael Apafi (Principe)

Ioannes Bethlen Cancelar
Francisc Lugosi Secretar

Întărit de Dieta Transilvaniei și a Unagariei, în anul una mie șase sute șeptezeci și cinci, decembrie în patrușprezece.

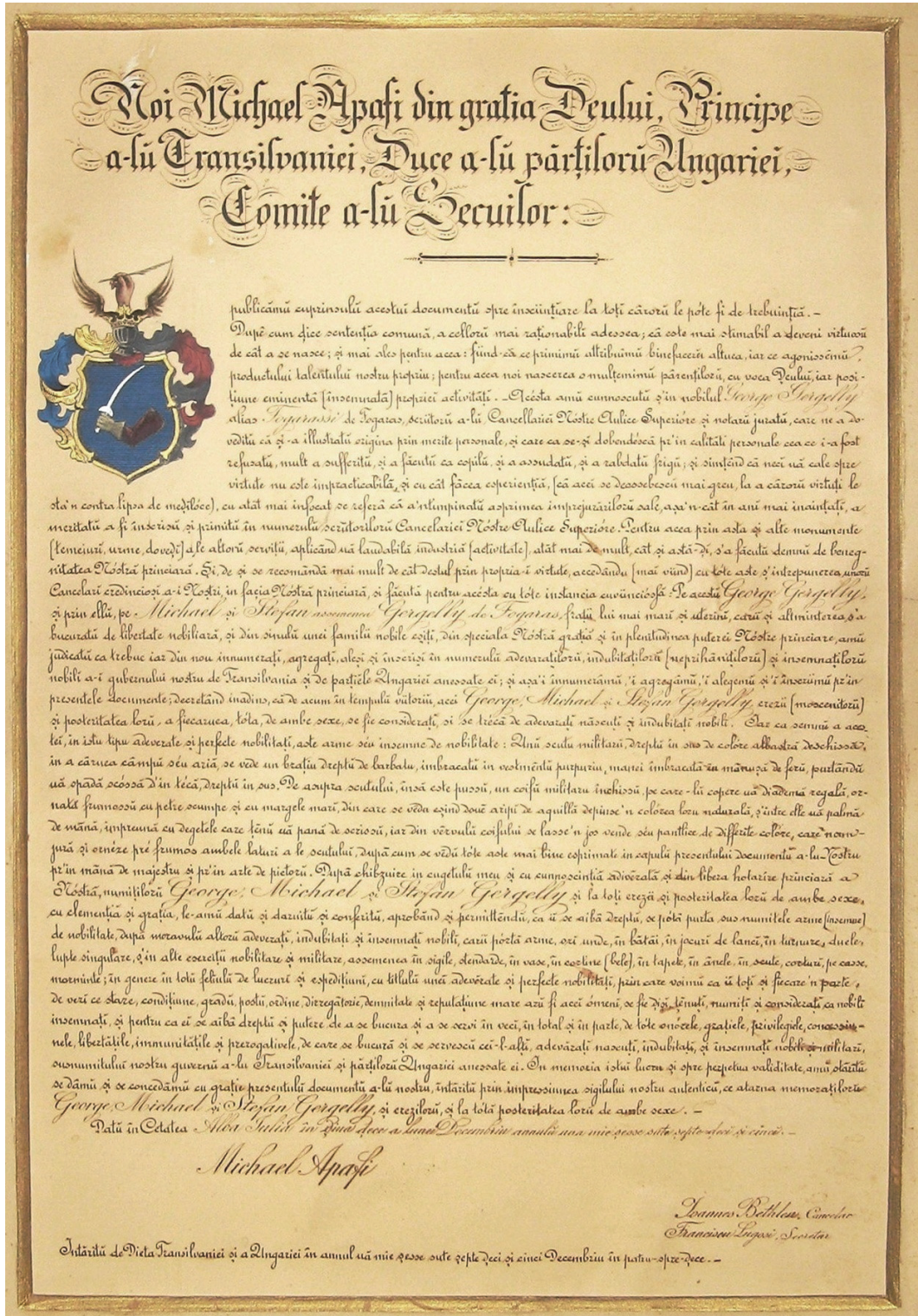

Fig. 1. Diploma de înnobilitare a familiei Gherghely (copie din secolul XIX)

Fig. 2. Portret din colecția familiei Gherghelly

Fig. 3. Blazonul familiei Gherghelly

Fig. 4. Inel cu blazonul familiei Gherghelly